

Rapportage 2023 De Ronde Venen

Wonen en Zorg 2040

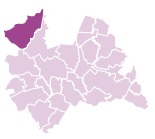
**Samen voor
toekomstbestendige ouderenzorg**

De juiste ondersteuning en zorg
voor iedereen

*Project in het kader van de Krachtig Verbindende
Toekomstvisie Utrecht*

24/01/24

Inleiding | Begin 2022 zijn activiteiten van het programma *Wonen en Zorg 2040* gestart in de gemeente De Ronde Venen. Het resultaat is deze rapportage over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerkingsafspraken over Wonen en Zorg in De Ronde Venen

AANLEIDING

De dubbele vergrijzing en het toenemende aantal ouderen met een zware zorgvraag, zorgt voor grote uitdagingen voor de ouderenzorg, ook in de regio Utrecht. De gezamenlijke ouderenzorgorganisaties in Utrecht hebben, mede op initiatief van Zorgkantoor Utrecht, de handen ineengeslagen en een Krachtig Verbindende Toekomstvisie Utrecht 2030 opgesteld. Het Project Wonen en Zorg 2040 is een van de projecten onder deze vlag.

DOELSTELLINGEN

Ondersteuning en inspiratie bieden, zodat de deelnemende organisaties de aanstaande markttrends het hoofd kunnen bieden, zodat de inwoners van Zorgkantoorregio Utrecht de best mogelijke zorg in de best mogelijke setting, vooral op de lange termijn, kan worden gegarandeerd.

AANPAK

Wonen en Zorg 2040 kent drie programmalijnen, namelijk:

- A. Kennisdeling en analyse:** deze programmalijn bestaat uit 1) Het inventariseren en verzamelen van informatie vraag en aanbod; 2) Deze toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal of regionaal niveau, door middel van een online kennisbank vraag en aanbod; 3) In samenspraak met de deelnemers de “gap”, de discrepantie tussen aanbod en vraag in beeld brengen; 4) Speerpunten formuleren per gemeente / subregio en zo nodig regio.
- B. Visie op oplossingsrichtingen en inspiratiesessies:** deze programmalijn bestaat uit 1) Inventariseren en verzamelen van inspirerende voorbeelden lokaal, regionaal en buiten de regio; 2) Toegankelijk maken op gemeentelijk en subregionaal niveau, door middel van de databank en matching; 3) Inspiratiegesprekken en -bijeenkomsten met zorgorganisaties (en stakeholders) over zorg(oplossingen) in de toekomst; 4) Identificeren van lokale en regionale projecten en kansen.
- C. Processen en projecten:** deze programmalijn bestaat uit 1) Ondersteuning bij samenwerking tussen stakeholders; 2) Identificeren van projecten; 3) Ondersteuning zo nodig bij regionale afstemmingsvraagstukken, zoals arbeidsmarkt en speciale doelgroepen.

Deze rapportage is onderdeel van programmalijn B en is het resultaat van een drietal inspiratiesessies in de gemeente over inspiratie, oplossingsrichtingen en samenwerking voor het realiseren van het woonzorg aanbod in relatie tot de opgave.

Kijk wat we met elkaar kunnen doen op

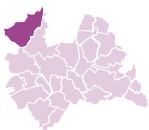
toekomstbestendigeouderenzorgutrecht.nl/wonen-en-zorg

Dit is een boodschap van het Project Wonen en Zorg 2040 van de IVVU. Mogelijk gemaakt door Zilveren Kruis Zorgkantoor.

Scan de code

SAMENVATTING | Op deze pagina staan de belangrijkste onderwerpen van deze rapportage samengevat

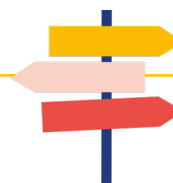

OPGAVE

De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk. Zonder aanvullend beleid komt De Ronde Venen in 2040 zo'n **358** verpleeghuisplaatsen tekort.

Gemeente
De Ronde Venen

OPLOSSINGSRICHTINGEN DE RONDE VENEN

- Wijkteams uitbreiden
- VPT
- Doorstroom verbeteren
- Afwegingskader vastgoed ontwikkeling
- Nieuwbouw projecten levensloopbestendige woningen
- Ontwikkelen van zorggeschikte woningen
- Herontwikkeling of moderniseren van bestaande verpleeghuizen

BETROKKEN PARTIJEN

Gemeente

Zorgorganisaties

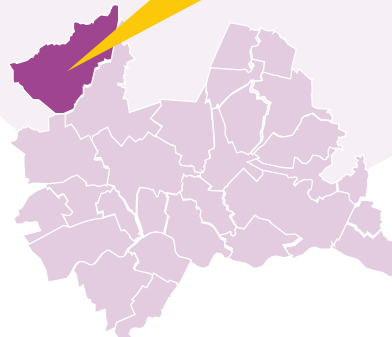

Corporaties | ontwikkelaars

Welzijn

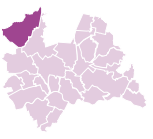
Zorgkantoor

VERVOLGAFSPRAKEN

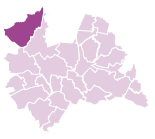

De inspiratiesessies hebben nog niet tot een samenwerkingsovereenkomst geleid. De betrokken partijen hebben wel afgesproken een afwegingskader voor vastgoedontwikkeling op te stellen. Daarnaast is gemeente De Ronde Venen in 2023 met een brede blik aan de slag gegaan met het opstellen van een woonzorgvisie.

Proces | In een drietal inspiratiesessies Wonen en Zorg 2040 in de gemeente De Ronde Venen bespraken we met verschillende stakeholders de opgave, oplossingsrichtingen en samenwerking op het gebied van wonen en zorg

Opgave in de gemeente De Ronde Venen

GROEI VAN OUDEREN MET EEN ZWARE ZORGVRAAG 2040 VRAAGT OM ADDITIONELE WOONZORGPLEKKEN

- De vraag naar wonen met zware zorg tussen 2020 en 2040 groeit door de vergrijzing sterk; zonder aanvullend beleid komt De Ronde Venen in 2040 zo'n **358** verpleeghuisplaatsen tekort.

WOONDEALS EN PROGRAMMA WONEN EN ZORG VOOR OUDEREN

- In 2022 en 2023 zijn er 35 regionale woondeals getekend door de minister om het landelijk woningtekort op te lossen. Via deze woondeals kunnen er 936.349 woningen worden gerealiseerd.
- In de provincie Utrecht zijn drie regionale woondeals opgesteld en gaat het om de bouw van ruim 83.500 nieuwe woningen in de periode 2022-2030. Onderdeel van deze deals zijn ook de bouw van zorggeschikte woningen.
- Het kabinet heeft de ambitie om binnen zeven jaar 290.000 woningen te bouwen geschikt voor ouderen. Deze ambitie is vertaald naar 170.000 nultredenwoningen, 80.000 geclusterde woningen en 40.000 verpleegzorgplekken. En specifiek voor De Ronde Venen; 490 nultredenwoningen, 165 geclusterde woningen en 115 verpleegzorgplekken

OBSTAKELS IN DE WONINGBOUW

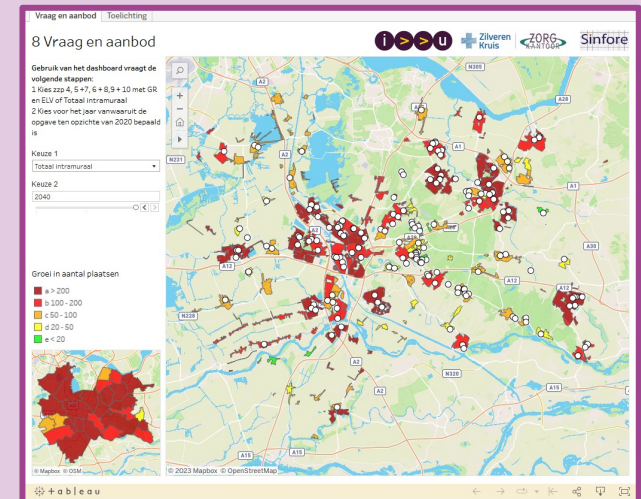
- Belemmeringen zoals: wetten, praktische bezwaren, hoge bouwkosten, opgelopen rente en personeelstekorten staan het realiseren van de plannen van de Rijksoverheid in de weg. Hierdoor is er in de toekomst meer zorg thuis nodig in de oorspronkelijke woning. Creatieve ingrepen en nieuwe denkrichtingen zijn essentieel voor het oplossen van deze woonzorgvraagstukken.

ALLEEN WONINGBOUW IS NIET GENOEG

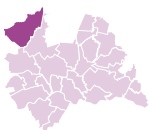
- De komende decennia stijgt het gebruik van de zorg sneller dan de groei van de economie en vooral van de beroepsbevolking. Daardoor komen de grenzen van de financiële, personele en maatschappelijke houdbaarheid van de zorg steeds meer in zicht. De oplossingen van de verzorgingsstaat volstaan daardoor niet meer voor de toekomst. Indien we dezelfde oplossingen blijven bieden door bijvoorbeeld de verpleeghuiscapaciteit gelijke tred te laten houden met de vergrijzing, dan loopt het systeem vast. Niet alleen worden de kosten hoger, maar er is ook onvoldoende personeel om de zorg en ondersteuning te bieden. Alleen woningbouw programmeren is dus niet genoeg. Samenwerking is nodig met zorg- en welzijnsorganisaties, huisartsen en andere relevante partijen, ook om de vraag naar wonen met zorg en ondersteuning daadwerkelijk af te remmen.

DASHBOARDS EN DATA

Onderzoeksbureau Sinfore ontwikkelde in opdracht van het project Wonen en Zorg 2040 dashboards met prognoses met betrekking tot demografie en de zorgvraag tot 2040 in zorgkantoorregio Utrecht. Deze dashboards zijn openbaar en beschikbaar voor iedereen die zelf aan de slag wil met de onderliggende data. Je vindt de dashboards op <https://ivvu.sinfore.nl>.

Bron: CBS, PBL, 2022

De sleutel is samenwerking | Er zijn nog geen concrete samenwerkingsafspraken gemaakt in gemeente De Ronde Venen

BETROKKEN STAKEHOLDERS

Zorgorganisaties

Gemeente

Corporaties | ontwikkelaars

Welzijn

Zorgkantoor

WAAROM SAMENWERKEN?

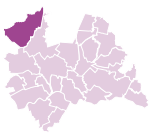
In het verleden was het onderwerp intensieve zorg voor ouderen vrijwel geheel het domein van zorgorganisaties en het zorgkantoor. In de nieuwe situatie verschuift dit van de WLZ naar de Woningwet. Dat betekent dat alle lokale partijen hier een nadrukkelijke rol in krijgen. De oplossing moet gevonden worden in de samenwerking met die zorgorganisaties maar ook in de samenwerking met andere partijen.

Ontwikkelingen hangen in sterke mate met elkaar samen en kunnen niet éézijdig, bijvoorbeeld binnen de zorg, het sociale domein of het fysieke domein, worden opgelost. Om die reden is een integrale visie en aanpak door middel van samenwerking, niet alleen mogelijk, maar ook noodzakelijk.

REGIEROL GEMEENTE

De Rijksoverheid heeft dit ook ingezien en schetst in verschillende beleidsbrieven een belangrijke regierol voor de gemeente in de volle breedte van de opgave, van sociaal domein tot intensieve zorg en de bouw van verpleegzorgplekken. Dat betekent vanuit leiderschap verbinding maken met andere domeinen binnen de gemeente, zoals ruimtelijke ordening en wonen. Ook heeft de gemeente een regierol naar externe partijen, zoals organisaties in zorg en welzijn, woningbouw en inwoners.

Er zijn nog geen concrete samenwerkingsafspraken gemaakt in gemeente De Ronde Venen, de inspiratiesessies hebben wel bijgedragen aan de gezamenlijke bewustwording voor bewustwording van de opgave en aan de verbinding tussen de partijen.

Genoemde oplossingsrichtingen De Ronde Venen tijdens de inspiratiesessies

Specifiek gemeente

Bewustwording inwoners

→ -

Eigen kracht inwoners

→ -

Versterken wijkinfrastructuur

→ Wijkteams uitbreiden
→ VPT

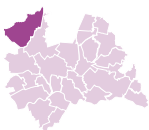
Diversiteit aan geschikte woningen

→ Doorstroom verbeteren
→ Afwegingskader vastgoed ontwikkeling
→ Nieuwbouw projecten levensloopbestendige woningen

Verpleeghuis van de toekomst

→ Ontwikkelen van zorggeschikte woningen
→ Herontwikkeling of moderniseren van bestaande verpleeghuizen

Voorbeelden van oplossingsrichtingen opgehaald in verschillende gemeenten Project IVVU

Generiek

Bewustwording inwoners

- Bewustwording eigen verantwoordelijkheid inwoner
- Voorzorgmaatregelen
- Vroegtijdig verhuizen naar geschikte woning
- Versterken en onderhouden eigen sociaal netwerk
- Financiële arrangementen

Eigen kracht inwoners

- Versterken sociale structuur en samenhang
- Community building
- Ondersteunen zelforganisatie en inwonersinitiatieven
- Mantelzorgondersteuning
- Verbeteren informatievoorziening zorg en welzijn en inwoners
- Reablement

Versterken wijkinfrastructuur

- Geschikt maken woonomgeving
- Ontmoetingsplekken
- Versterken mobiliteit
- Uitbreiding zorg en ondersteuning in de wijk
- Samenwerking zorgorganisatie en woningcorporatie op complexniveau
- Inzet van technologie

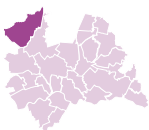
Diversiteit aan geschikte woningen

- Toevoegen geschikte woningen en woonvormen
- Nultredenwoningen
- Geclusterde woonvormen
- Geschikt maken bestaande voorraad
- Herzien toewijzings- en voorrangbeleid

Verpleeghuis van de toekomst

- Openen, moderniseren, en verduurzamen van verpleeghuiszorg
- Toevoegen verpleegzorgplekken

Toelichting op de oplossingen in gemeente De Ronde Venen

A

Bewustwording
inwoners

B

Eigen kracht
inwoners

C

Versterken
wijkinfrastructuur

D

Diversiteit aan
geschikte woningen

E

Verpleeghuis
van de toekomst

C

→ Versterken van wijkteams en VPT

'Meer en langer thuis' door het vergroten van de inzet bij ouderen thuis door middel van het versterken van wijkteams of de inzet van VPT.

D

→ Doorstroom verbeteren

De tijdige doorstroom van ouderen naar zorggeschikte woningen verbeteren.

→ Afwegingskader vastgoedontwikkeling

Afwegingskader voor vastgoedontwikkelingen opstellen door woningcorporaties in samenwerking met zorgorganisaties.

→ Nieuwbouw projecten levensloopbestendige woningen

Er moeten voldoende levensloopbestendige woningen worden meegenomen in de plannen van nieuwbouwprojecten.

E

→ Ontwikkelen van zorggeschikte woningen

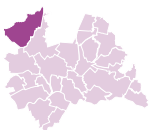
Realiseren van nieuwbouwprojecten met voldoende zorggeschikte woningen.

→ Herontwikkeling of modernisering van bestaande verpleeghuizen

Bestaande verpleeghuizen vanuit de vastgoedstrategie van zorgorganisaties herontwikkelen of moderniseren.

Conclusie: Tijdens de inspiratiesessies is met name gesproken over de strategie van de deelnemers en is er van gedachte gewisseld over mogelijke oplossingsrichtingen aan de 'harde' kant van het beleid. Er is tijdens de inspiratiesessies nog geen aandacht geweest voor de 'zachte' kant van beleid, namelijk het vergroten van de bewustwording, de eigen kracht van inwoners en het versterken van de wijk. Het belang van de 'zachtere' kant van het beleid wordt door de gemeente ingezien. Gemeente De Ronde Venen is bezig met het opstellen van een woonzorgvisie waarin de volledige breedte aan oplossingsrichtingen wordt meegenomen.

Vervolgafspraken

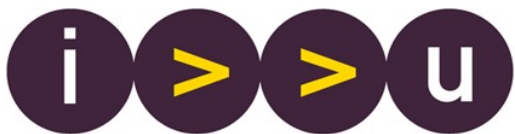

INSPIRATIESESSIES

Tijdens de inspiratiesessies is er veel aandacht geweest voor de opgave waar de gemeente voor staat en is er met name gesproken over de strategie van de deelnemers. Daarnaast is er met alle betrokken partijen van gedachte gewisseld over mogelijke oplossingsrichtingen. De deelnemers zijn hierbij niet tot concrete samenwerkingsafspraken gekomen. Toch hebben de inspiratiesessies een belangrijke bijdrage geleverd aan het onder de aandacht brengen wonen en zorg vraagstuk in De Ronde Venen en zijn deelnemers zich bewust geworden van de urgentie en omvang van de woonzorg opgave in de gemeente.

VERVOLGAFSPRAKEN

De inspiratiesessies hebben nog niet tot een samenwerkingsovereenkomst geleid. De betrokken partijen hebben tijdens de laatste inspiratiesessie wel afgesproken een afwegingskader voor vastgoedontwikkeling op te stellen. Daarnaast is gemeente De Ronde Venen in 2023 met een brede blik aan de slag gegaan met het opstellen van een woonzorgvisie.

Colofon

Commissie project Wonen en Zorg 2040

Kees Weevers

Thijs Houtappels

Harry Finkenflügel

Joyce Jacobs

Mariska Tichem

Liesbeth Hoogendijk

Adviserend: Saliha el Habri en Claartje Broeren

Projectteam IVVU

Arnout Siegelaar (projectleider)

Daniel Mogendorff

Sander Konings

Romee van Hunen

